

Rapport

Klacht

Verzoekers klagen erover dat de Dienst Wegverkeer (RDW) hen eerst in 2007 heeft aangesproken op het feit dat zij niet over een geldige verzekering en een geldige APK beschikten voor het voertuig met kenteken XX-XX-XX, terwijl dat voertuig al jaren geleden is gesloopt.

Beoordeling

Algemeen

Voor een auto, motor, bromfiets of een aanhangwagen van meer dan 3500 kilo moet degene op wiens naam het kenteken staat (verder: de kentekenhouder) aan een aantal voertuigverplichtingen voldoen. Zo moet voor een auto die ouder is dan drie jaar een geldige APK aanwezig zijn en moet elk voertuig tegen wettelijke aansprakelijkheid verzekerd zijn (zie Achtergrond, onder 1. en 2.). Daarnaast moet voor een auto, motor of aanhangwagen, tot deze 25 jaar oud is, motorrijtuigenbelasting worden betaald.

Door schorsing van de geldigheid van het kentekenbewijs komen deze verplichtingen voor een voertuig te vervallen zolang de schorsing duurt en het voertuig zich niet op de openbare weg bevindt (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

Als aan één van de voertuigverplichtingen niet wordt voldaan, is dat strafbaar (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

De RDW beheert het kentekenregister, het verzekeringsregister en het APK-register. Door registervergelijking kan de RDW vaststellen of door de kentekenhouder voor een bepaald kenteken aan de voertuigverplichtingen is voldaan. Deze registervergelijking vond in het verleden steekproefsgewijs plaats. Als voor een bepaald kenteken niet aan de voertuigverplichtingen werd voldaan, ontving de kentekenhouder een brief waarin dit werd meegedeeld. De aangeschrevene had dan de gelegenheid om te reageren en eventueel aan te tonen dat het bewuste voertuig niet meer in zijn bezit was, of dat wel aan de voertuigverplichtingen was voldaan.

Vanaf 2007 vindt er een 100% controle plaats. Daarbij werd er vanaf juli 2007 voor de APK-overtredingen geen voorafgaande brief meer gestuurd door de RDW.

Een aantal personen werd na een periode van vele jaren geconfronteerd met een boete vanwege het ontbreken van een geldige APK voor een voertuig dat zij niet meer in hun bezit hadden. Op verzoek van een betrokkene werd de kentekenregistratie vervolgens beëindigd, maar de opgelegde boete bleef in stand. De RDW stelde zich op het standpunt dat het kenteken op de datum waarop de overtreding werd geconstateerd nog wel op naam van betrokkene stond.

I. Bevindingen

1. Verzoekers ontvingen de beschikking van 1 oktober 2007 van het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). Hun werd een boete opgelegd omdat zij op 25 september 2007 voor de auto met kenteken XX-XX-XX niet over een geldige APK beschikten. Op 9 oktober stuurde de RDW hun een brief. In die brief werd hun gemeld dat zij voor deze auto op 15 augustus 2007 niet over een geldige verzekering beschikten.

2. Verzoekers reageerden bij brief van 13 oktober 2007 met een brief aan de RDW en een brief aan het CJIB. In beide brieven schreven zij dat zij de auto al tien jaar geleden naar de sloop hadden gebracht en toen ook een vrijwaringsbewijs hadden ontvangen. Nadien hadden zij nooit iets gehoord tot de brieven van oktober 2007.

3. De RDW liet verzoekers op 23 oktober 2007 weten dat de auto met ingang van die datum als gedemonteerd was geregistreerd. Op 9 november 2007 schreef de RDW dat het kenteken tot 23 oktober 2007 op naam van verzoekers had gestaan. De overtreding van de verzekeringsplicht werd om die reden ter behandeling aan het CJIB overgedragen. De RDW schreef verder:

"Ter informatie

Indien u in het bezit bent van het vrijwaringsbewijs verzoek ik u mij hiervan per omgaande een kopie op te sturen. Alleen na ontvangst van deze kopie kan ik de zaak in heroverweging nemen."

4. Verzoekers dienden een klacht in bij de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman vroeg de RDW of de RDW bereid was om correctieverzoeken te doen.

De RDW zag daar geen aanleiding toe. De RDW wilde wel soepelheid tonen in de gevallen waarin de kentekenregistratie dateert uit de periode van 1 januari 1995 tot 1 juni 1996, maar niet als er nadien nog mutaties in de registratie hadden plaatsgevonden, correspondentie met de kentekenhouder was geweest, de kentekenhouder niet reageerde op brieven van de RDW of gevraagde informatie niet opstuurde. In dit geval was er in 1999 nog een vervangend kenteken aangevraagd. Bovendien hadden verzoekers niet gereageerd op de vraag van de RDW van 9 november 2007 om het vrijwaringsbewijs op te sturen.

Verzoekers lieten weten dat zij geen vervangend kentekenbewijs hadden aangevraagd en niet meer in het bezit waren van het vrijwaringsbewijs.

5. De Nationale ombudsman stelde nader onderzoek in.

Tijdens dit onderzoek bleek nog dat het vervangend kentekenbewijs in 1999 door de RDW was opgestuurd naar het huisadres van verzoekers. Verder vond de RDW het van belang

om het vrijwaringsbewijs te ontvangen van verzoekers. Op basis van dat bewijsstuk had de RDW namelijk na kunnen gaan waarom de sloop toentertijd niet in de registers was verwerkt. Als daarbij zou blijken dat dit niet aan verzoekers te wijten was, zou er aanleiding zijn om correctieverzoeken bij het Openbaar Ministerie te doen.

Verzoekers hadden niet gereageerd op de brief van de RDW van 9 november 2007 en ook niet laten weten dat zij het vrijwaringsbewijs niet meer in hun bezit hadden.

II. Beoordeling

6. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Dit betekent onder meer dat een bestuursorgaan gehouden kan zijn een burger de gelegenheid te bieden een verzuim te herstellen alvorens tot beboeting over te gaan.

Van een dergelijke situatie kan sprake zijn als het bestuursorgaan gedurende een lange periode niet tegen de overtreding heeft opgetreden en er door de overheid in de tussentijd geen signaal is afgegeven waaruit de burger had kunnen afleiden dat er sprake was van een overtreding.

7. In wet- en regelgeving is vastgelegd dat degene die als kentekenhouder staat geregistreerd een overtreding begaat door niet aan de voertuigverplichtingen te voldoen. Op zich betekent dit dat een dergelijke overtreding tot bestraffing kan leiden.

8. In rapport 2008/242 heeft de Nationale ombudsman als volgt geoordeeld:

"Voor zover het bij de registervergelijking ging om gevallen waarin de registratie al jaren geleden had plaatsgevonden en de laatste geldigheid van de APK al vele jaren geleden was verlopen, acht de Nationale ombudsman het niet juist om een betrokkene niet eerst in de gelegenheid te stellen om aan te geven of de registratie nog juist is of dat er andere redenen zijn waarom er geen geldige APK beschikbaar is."

9. In het onderhavige geval heeft de RDW op grond van de informatie van verzoekers dat de auto tien jaar geleden gesloopt was, de kentekenregistratie beëindigd. Daaruit blijkt dat de RDW het aannemelijk achtte dat de auto gesloopt was.

Verzoekers hebben in ieder geval tussen 1999 en 2007 van de RDW noch van een andere overheidsinstantie enig signaal ontvangen waaruit zij hadden kunnen begrijpen dat het kenteken nog op hun naam geregistreerd stond en dat zij in overtreding waren door niet aan de voertuigverplichtingen te voldoen.

10. Onder die omstandigheden acht de Nationale ombudsman het in strijd met de redelijkheid om de gegevens uit de registervergelijking in oktober/november 2007 ter

beboeting en bestraffing door te sturen aan het CJIB.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Dit vormt aanleiding tot het opnemen van een aanbeveling in dit rapport.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Wegverkeer (RDW) te Zoetermeer, is gegrond wegens strijd met het redelijkheidsvereiste.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt de RDW aan in overleg te treden met het CJIB teneinde te bewerkstelligen dat de betaalde boetes worden terugbetaald.

Bij brieven van 27 maart 2009 en 10 juni 2009 liet de RDW weten niet zonder meer tot nakoming van de aanbeveling bereid te zijn omdat voor het bewuste kenteken in 1999 nog een vervangend kenteken was aangevraagd en de RDW sterk hecht aan de eigen verantwoordelijkheid van de kentekenhouder voor het doorgeven van wijzigingen.

Tijdens hierop volgend telefonisch overleg liet de RDW weten bereid te zijn zich nader te beraden en bij hoge uitzondering toch stappen te ondernemen om te bewerkstelligen dat de betaalde boetes worden terugbetaald als verzoekster liet weten door wie en wanneer de auto gesloopt was.

De Nationale ombudsman achtte de stelling van de RDW redelijk en vroeg verzoekster meer informatie te verstrekken. Ondanks herhaaldelijke verzoeken heeft verzoekster hier niet op gereageerd.

Om die reden heeft de Nationale ombudsman het dossier gesloten en vastgesteld dat de RDW voldoende inspanning heeft geleverd om tot nakoming van de aanbeveling te komen.

Onderzoek

Op 12 maart 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van S. te Zwolle, met een klacht over een gedraging van de Dienst Wegverkeer (RDW) te Zoetermeer.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directie van de Dienst Wegverkeer, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directie van de Dienst Wegverkeer verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking

hebben.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Vervolgens werd verzoekers in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren en werd hen nog een specifieke vraag gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van RDW gaf aanleiding het verslag te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

De brief van het CJIB aan verzoeker van 1 oktober 2007;

De brief van de RDW aan verzoeker van 9 oktober 2007;

De brieven van verzoeker aan het CJIB en de RDW van 13 oktober 2007;

De brief van de RDW aan verzoeker van 23 oktober 2007;

De brief van de RDW aan verzoeker van 9 november 2008;

Het e-mailbericht van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 12 maart 2008;

De e-mailberichten van de RDW aan de Nationale ombudsman van 22 april 2008 en 12 juni 2008;

De brief van de RDW aan de Nationale ombudsman van 24 september 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wegenverkeerswet 1994 (wet van 21 april 1994, Stb 1994, 475)

Artikel 72:

"1. Voor een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken is opgegeven dan wel dient te zijn opgegeven, dient een keuringsbewijs te zijn afgegeven.

2. Het keuringbewijs dient:

a. de voldoen aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen inzake inrichting en uitvoering,

b. zijn geldigheid niet te hebben verloren, en

c. behoorlijk leesbaar te zijn.

3. Voor overtreding van het eerste lid en het bepaalde bij of krachtens het tweede lid zijn aansprakelijk:

a. voor zover het betreft een motorrijtuig, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat met dat motorrijtuig over de weg wordt gereden, de bestuurder, en

b. voor zover het betreft een aanhangwagen, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat de aanhangwagen met een motorrijtuig over de weg wordt voortbewogen, de bestuurder van dat motorrijtuig."

Artikel 73, eerste lid en tweede lid aanhef en onder a.:

"1. Artikel 72 geldt niet indien:

a. voor het motorrijtuig of de aanhangwagen ter zake van een keuring die ingevolge een andere dan deze wet is voorgeschreven en blijkens aanwijzing bij ministeriële regeling ten minste een controle inhoudt op de eisen, bedoeld in artikel 75, eerste lid, onderdeel a, een keuringsdocument waarvan de geldigheidsduur niet is verstreken, is afgegeven, dan wel

b. de geldigheid van het voor het betrokken voertuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig paragraaf 6 van hoofdstuk IV.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan onder daarbij te stellen voorwaarden worden bepaald dat:

a. artikel 72 niet geldt voor motorrijtuigen en aanhangwagens zolang gerekend vanaf het tijdstip waarop deze voertuigen voor het eerst op de weg zijn toegelaten, nog geen bij algemene maatregel van bestuur te bepalen termijn is verstreken, die voor verschillende groepen van voertuigen, alsmede voor voertuigen die voor, onderscheidenlijk na een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip voor het eerst op de weg zijn toegelaten verschillend kan worden vastgesteld; bij algemene maatregel van bestuur kan nader worden bepaald op welk tijdstip een voertuig geacht wordt voor het eerst op de weg te zijn toegelaten."

Artikel 177, eerste lid:

"1. Overtreding van:

a. de artikelen 5, 9, achtste lid, 10, eerste lid, 36, eerste tot en met vijfde lid, 40, eerste lid, 60, eerste en tweede lid, 70a, tweede lid, 70i, eerste en tweede lid, 72, eerste en tweede lid, 107, eerste en tweede lid, 110, 110b, 124, vierde lid, 130, tweede lid, 132, vijfde lid, 150, tweede lid, 160, 164, eerste lid, 165, eerste lid, 166, eerste lid,

b. het bepaalde ingevolge de artikelen 57, derde lid, 70i, derde lid en 131, derde lid, onderdeel b,

c. de in artikel 4, tweede en vijfde lid, bedoelde regels voor zover niet begrepen in artikel 176, derde lid, en,

d. het bepaalde krachtens deze wet, voor zover die overtreding uitdrukkelijk als strafbaar feit is aangemerkt,

wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie."

2. Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (wet van 30 mei 1963, Stb

1963, 228)

Artikel 2, eerste tot en met derde lid:

"1. De bezitter van een motorrijtuig en degene aan wie het kenteken voor een motorrijtuig is opgegeven, zijn verplicht voor het motorrijtuig een verzekering te sluiten en in stand te houden welke aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen voldoet, indien dat motorrijtuig op een weg wordt geplaatst of daarmee op een weg wordt gereden, indien buiten een weg met dat motorrijtuig op een terrein aan het verkeer wordt deelgenomen of indien voor dat motorrijtuig een kentekenbewijs is afgegeven.

2. In afwijking van het vorige lid rust de verplichting tot verzekering niet op de bezitter, maar op de houder die:

a. het motorrijtuig op grond van een overeenkomst van huurkoop onder zich heeft, of

b. het motorrijtuig in vruchtgebruik heeft, of

c. anderszins het motorrijtuig, anders dan als bezitter, tot duurzaam gebruik onder zich heeft.

3. De verplichting tot verzekering met betrekking tot een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven, wordt opgeheven, indien het motorrijtuig buiten gebruik wordt gesteld en gehouden door plaatsing daarvan buiten een weg, gevolgd door een door de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer, bedoeld in artikel 4a van de Wegenverkeerswet 1994, gedane kennisgeving van schorsing van de verzekering wegens buitengebruikstelling van het motorrijtuig. De in de vorige zin bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht eindigt, zodra de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer kennis heeft gegeven van de beëindiging van de schorsing, zodra het motorrijtuig zich op een weg bevindt of zodra het deelneemt aan het verkeer op een terrein. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het in dit lid bepaalde nadere regels en voorwaarden worden gesteld. De in dit lid bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht vindt slechts plaats, indien de geldigheid van het voor het desbetreffende motorrijtuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig artikel 67 van de Wegenverkeerswet 1994."

Artikel 30, eerste en tweede lid:

"1. Hij, die als bezitter, dan wel als degene aan wie het kenteken is opgegeven, dan wel als houder in de zin van artikel 2, tweede lid, een motorrijtuig op een weg doet rijden of

laat staan of toelaat dat daarmee op een weg wordt gereden of gestaan, of buiten

een weg met een motorrijtuig deelneemt of toelaat dat daarmee wordt deelgenomen aan het verkeer op een terrein zonder dat hij voor dat motorrijtuig een verzekering overeenkomstig deze wet heeft gesloten en in stand gehouden, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

2. De in het vorige lid genoemde personen worden met gelijke straf gestraft, indien zij voor een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven niet een verzekering overeenkomstig deze wet hebben gesloten en in stand gehouden."